

4 OKT. 1983

2.k.

1983/1111-29

./.

Vedlagt følger i 70 eksemplarer indenrigsministeriets besvarelse af det af folketingets kommunaludvalg stillede spørgsmål nr. 1-6 af 24. maj 1983 (B 105 - bilag 1) vedrørende forslag til folketingsbeslutning om kommunernes mulighed for at erklære sig som atomvåbenfri områder.

Eritta Schall Holberg

/ Heide-Jørgensen

Folketingets kommunaludvalg
Afdelingschefen
1.-3.-4.-5. R. Kauter
Fru Casper Jensen, Thoruit
Sættl. medarbejdere i 2. R.
Samlings i journalen.

Indenrigsministeriet

^{2.}
S.k.k.t.j.nr. 1111-29/1983

Den 4. oktober 1983.

L/etb

Spørgsmål 1:

I hvilke områder har man kunnet få tinglyst parcelhuse som atomvåbenfrit område?

Svar:

Justitsministeren har til brug for besvarelsen oplyst følgende:

./.
"Efter tinglysningsloven er der ikke hjemmel til at få tinglyst parcelhuse som atomvåbenfrie områder, jfr. vedlagte kopi af Højesterets kæreudvalgs kendelse af 3. februar 1983."

Spørgsmål 2:

Findes der initiativer i andre lande, der svarer til beslutningsforslagets intentioner og i givet fald hvilke?

Svar:

./.
Der kan henvises til vedlagte udtalelse fra udenrigsministeriet af 16. august 1983.

Spørgsmål 3:

Hvilke konsekvenser vil en hjemmel i henhold til kommuneplanloven om muligheden for, at en kommunalbestyrelse kan erklære sig for atomvåbenfrit område få for den kommunale styrelseslov?

Svar:

Spørgsmålet om atomvåbenfrie zoner er - som jeg nævnte under 1. behandlingen af nærværende beslutningsforslag - et

udenrigs- og sikkerhedspolitisk spørgsmål, som kommuner ikke kan beskæftige sig med. Afgørelsen af, hvad en kommune lovligt kan beskæftige sig med, træffes ud fra almindelige kommunalretlige overvejelser. Det følger bl.a. heraf, at der ved lov kan tillægges kommunalbestyrelserne beføjelser, som de ikke har i kraft af almindelige uskrevne kommunalretlige principper.

En særskilt hjemmel i kommuneplanloven, der giver kommunalbestyrelsen ret til at erklære kommunen for atomvåbenfrit område, vil således ikke isoleret set give anledning til kommunalretlige problemer.

Spørgsmål 4:

Hvilke bemærkninger har Kommunernes Landsforening til beslutningsforslaget?

Svar:

./.
Der henvises til vedlagte skrivelse af 8. september 1983 fra Kommunernes Landsforening.

Spørgsmål 5:

Hvilken retslig virkning har beslutningsforslaget i relation til folketingets suverænitet på dette område?

Svar:

Justitsministeren har til brug for besvarelsen oplyst følgende:

"Hvis der gennemføres en lov, hvorefter den enkelte kommunalbestyrelse kan bestemme, at kommunens område skal være atomvåbenfrit, vil lovgivningsmagten ved en ny lov kunne fratage kommunalbestyrelsen denne kompetence.

Der sker således ikke nogen indgreb i lovgivningsmagtens kompetence".

Spørgsmål 6:

Hvilket retsgrundlag har ministeren for at fastslå, at kommuner ikke i henhold til kommuneplanlovens § 1 og 3, stk. 4, kan beslutte, at atomvåben ikke må befinde sig inden for en kommunes areal?

Svar:

./.

Der henvises til vedlagte notat af 10. maj 1983 fra Planstyrelsen.

30 AUG. 1983

Efter formuleringen af kommunens skrivelse af 9. november 1976 til appellanten sammenholdt med de afgivne forklaringer må det lægges til grund, at det ved skrivelsen i realiteten blev pålagt appellanten at standse byggeriet i anledning af kommunens indbringelse af sagen til afgørelse i boligministeriet, og at han som følge heraf indstillede arbejdet på huset kort efter modtagelsen af skrivelsen. Da amtsrådets afgørelse imidlertid ikke kunne påklages af kommunen, findes kommunen at være ansvarlig for det tab, som den yderligere forsinkelse medførte.

Af de i dommen anførte grunde tiltrædes det, at kommunens handlemåde efter modtagelsen af boligministeriets skrivelse af 16. december 1976 ikke har pådraget kommunen noget ansvar.

Den erstatning, som tilkommer appellanten, findes skønsmæssigt at kunne fastsættes til 12.000 kr. med renter som påstået.

Ingen af parterne findes at burde betale sagsomkostninger til den anden part eller til statskassen for nogen af retterne, hvorved bemærkes, at appellanten også har haft fri proces for Højesteret.

Thi kendes for ret:

Indstævnte, Åskov kommune, bør inden 14 dage efter denne højesteretsretsdoms afsigelse til appellanten, slagteriarbejder Knud Viggo Skov Mortensen, betale 12.000 kr. med sædvanlig procesrente fra den 20. april 1978.

Ingen af parterne betaler sagsomkostninger til den anden part eller til statskassen for landsret eller Højesteret. [2]

Skibe - Køb II C.

H. D. 2. februar 1983 i sag II 197/1979 - Per Egtorp og Sofie Kristine Egtorp (adv. Jørgen Jacobsen) mod hotelejer Allan Lihme (adv. Skipper-Pedersen) - udelades. Indstævnte som i 1976 i Grønland havde købt et fartøj af appellanterne for 160.000 kr. påstod sig tillagt erstatning på 58.000 kr., fordi fartøjet ikke uden omfattende ændringer måtte benyttes til turistsejlads. Det lagdes ved dommen til grund, at appellanterne var bekendt med, at indstævnte agtede at benytte fartøjet til sejlads med passagerer for betaling. Ved under disse omstændig-

2. Salær til den for appellanten beskikkede advokat 7.000 kr.

heder at tilbageholde oplysning om, at den ene appellatant af skibstilsynet var blevet gjort bekendt med, at fartøjet ikke måtte benyttes til passagertransport, og med de krav, der måtte opfyldes, før sådan benyttelse kunne tillades, havde appellanterne pådraget sig erstatningsansvar. Heroverfor kunne det ikke tillægges betydning, at indstævnte havde fået en urigtig forståelse af et telegram fra skibstilsynet om muligheden for passagertransport.

H. K. K. 3. februar 1983 i sag 28/1983

Mogens Møller Skytte

mod

tinglysningsdommeren i Fåborg.

Tinglysning I H.

En deklaration om, at en ejendom skal være atomvåbenfrit område, fandtes ikke at fastslå, stifte, forandre eller ophæve en ret over ejendommen i et forhold, som er undergivet ejerens beføjelser, og deklarationen blev derfor afvist fra tingbogen.

Østre Landsrets kendelse 26. oktober 1982 (2. afd.) (Holmstrup, Drejer, Raunholt (kst.)).

Den påkærede afgørelse, hvorved en af kærende, Mogens Møller Skytte, den 18. august 1982 til tinglysning anmeldt deklaration om, at ejendommen matr. nr. 21 a, Vøjstrup, Nr. Broby, skal være atomvåbenfrit område, afvises fra tingbogen, er truffet af indkærede, tinglysningsdommeren i Fåborg.

Deklarationen er sålydende:

»Undertegnede Mogens Møller Skytte begærer herved tinglyst, at matr.nr. 21 a, Vøjstrup, Nr. Broby, »Fladbjerggård«, fremtidig skal være atomvåbenfrit område.

Med hensyn til servitutter og pantehæftelser henvises til ejendommens blad i tingbogen. Deklarationen respekterer fremtidige servitutter og pantehæftelser.

Påtaleberettiget er kommunalbestyrelsesmedlem Ruth Lund».

Dokumentet bærer følgende påtegning af 27. juli 1982 fra Broby kommune:

»Ovenstående deklaration godkendes herved.

Endvidere gives samtykke i henhold til lov 287 af 26. juni 1975 § 36, idet der ikke kræves udarbejdet lokalplan».

Dokumentet blev afvist fra tingbogen med begrundelsen, at »spørgsmål om landets forsvar ikke kan gøres til genstand for privat regulering som forsøgt«.

Denne afgørelse har kærende indbragt for landsretten med påstand om, at dokumentet antages til tinglysning, idet han har anført, at lignende dokumenter ham bekendt er tinglyst i andre retskredse.

Tinglysningsdommeren har ved kæremålets fremsendelse til landsretten udtalt:

« -- Retten henholder sig til den trufne afgørelse. Deklarationen synes ganske at savne praktisk betydning i henseende til tinglysningssystemet, og tingbøgerne bør ikke indeholde politiske proklamationer, selv om de bringes i form af deklamationer.»

Landsretten skal udtale:

Som anført i tinglysningsdommerens begrundelse af den påkærede afgørelse er spørgsmålet om ejendommens status i henseende til landets forsvar ikke genstand for privat regulering. Da dokumentet således ikke går ud på at fastslå, stifte, forandre eller ophæve en ret over ejendommen i noget forhold, som er undergivet kærendes beføjelser, tiltrædes det, at dokumentet er afvist fra tingbogen, jfr. tinglysningslovens § 10, stk. 1. Afgørelsen vil derfor være at stadfæste.

Højesterets kæremålsudvalgs kendelse.

Ved Østre Landsrets kendelse af 26. oktober 1982 stadfæstes en af tinglysningsdommeren i Fåborg foretagne afvisning af en af kærende, Mogens Møller Skytte, fremsendt deklARATION om, at kærendes ejendom fremtidigt skulle være atomvåbenfrit område. Denne kendelse har kærende med Justitsministeriets tilladelse påkæret til Højesteret med påstand om, at dokumentet antages til tinglysning. Til støtte for påstanden har kærende gjort gældende, at spørgsmålet om stationering af atomvåben på et område er genstand for privat regulering. Den omstændighed, at spørgsmålet tillige er genstand for offentlig regulering, kan ikke være til hinder for deklARATIONENS tinglysning. Ej heller kan statsmagtens adgang til gennem ekspropriation at træffe bestemmelse om forhold som omhandlet i deklARATIONEN være til hinder for dennes tinglysning.

Østre Landsret har i anledning af kæremålet udtalt, at retten kan henholde sig til den trufne afgørelse.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Bangert, Funch Jensen og Kiil.

Af de i kendelsen anførte grunde vil den være at stadfæste.

Thi bestemmes:

Østre Landsrets kendelse stadfæstes.

H. D. 3. februar 1983 i sag I 156/1982

Advokatrådet som mandatar for Taster Wine AIS (Mrs. Kay Lynæs)

mod

Richard Poulsen (selv).

Renter - Retspleje i borgerlige sager X.

Hverken af rentelovens ordlyd eller af dens trykte forarbejder fremgår, at der ved bestemmelsen i lovens § 1, stk. 1, sammenholdt med § 3, stk. 1, er tilsigtet en ændring af domstolenes praksis, hvorefter sagsomkostninger ikke forrentes.

Østre Landsrets i U 1981.393 gengivne dom ændredes ved følgende:

Højesterets dom.

Den i denne sag af Østre Landsret afsagte dom er med Justitsministeriets tilladelse indanket for Højesteret.

I pådømmelsen har deltaget syv dommere: P. Christensen, Thygesen, Bjerregaard, Weber, Gerding, Kiil og Else Mols.

Advokatrådet er under anken indtrådt i sagen som mandatar for appellanten.

Appellanten har gentaget sin for landsretten nedlagte påstand om forrentning af det ved byretsdommen tilkendte sagsomkostningsbeløb 50 kr. og har yderligere påstået det ved landsretten tilkendte sagsomkostningsbeløb 250 kr. forrentet med en årlig rente på 2% over den til enhver tid fastsatte officielle diskonto fra udløbet af dommens eksekutionsfrist den 4. februar 1981.

Indstævnte har heroverfor påstået frifindelse.

For Højesteret foreligger således til prøvelse alene spørgsmålet om, hvorvidt de idømte sagsomkostningsbeløb bør forrentes som påstået.

Sagen er efter parternes begæring blevet fremmet på grundlag af det foreliggende skriftlige materiale og appellants skriftlige indlæg. Indstævnte har ikke ønsket at afgive nogen udtalelse i sagen.

UDENRIGSMINISTERIET

Indenrigsministeriet

ASIATISK PLADS 2
1448 KØBENHAVN K
TELEFON: (01) 92 00 00
GIROKONTO 3 00 18 06
TELEX: 31292 ETR DK
TELEGRAMADRESSE: ETRANGERES

div bilag Afdeling/kontor P.II. J. nr. 105.I.40.h. Dato 16. august 1983

Afdelings- og kontorbetegnelse bedes ved besvarelse anført på kuverten.

Indenrigsministeriet har med skrivelse af 19. juni 1983 (3.kt.j.nr. 1983/1111-29) anmodet udenrigsministeriet om et bidrag til besvarelse af et spørgsmål fra Folke-tingets kommunaludvalg om mulighederne for, at kommuner i andre lande kan erklære deres områder for atomvåbenfri.

Udenrigsministeriet har i denne anledning anmodet danske ambassader i 19 lande om at indberette om spørgsmålet.

Svarene, der kan opdeles i to hovedkategorier, kan resu-meres således:

1. Lande, hvorfra der kendes eksempler på, at kommuner har erklæret sig atomvåbenfri:

NATO-lande:

Belgien: Der findes eksempler på, at kommuner har erklæret deres områder for atomfri zoner, men erklæringerne har ikke indvirket på den politiske debat.

Canada: Ifølge de foreliggende oplysninger har ca. 50 byer og kommuner erklæret sig som atomvåbenfri zoner.

Forbundsrepublikken Tyskland: Der findes ikke nogen samlet opgørelse over hvor mange kommuner, der er erklæret atomvåbenfri. Spørgsmålet om lokale atomvåbenfri zoner betragtes som et delstatsanliggende. For såvidt angår den forpligtende karakter af kommunernes vedtagelser består der imidlertid mellem forbundsindenrigsministeriet og de enkelte delstatsindenrigsministerier som tilsynsmyndighed enighed om, at generelle erklæringer om atomvåbenfri kommuner ikke kan forhindre forbundsregeringen i at placere atomvåben på et givet område. Kommunen kan imidlertid undlade at medvirke hertil.

.../..2

km. 2 k. kt. 1983 J. nr. 1111-29

19/8-83

+ div. bilag.

Forbundsmyndighederne fortolker en dom afsagt af Forbundsforfatningsdomstolen i 1958 således, at der ikke findes hjemmel for, at lokale myndigheder kan træffe beslutninger om forsvarsanliggender. Forbundsdomstolene har imidlertid ikke behandlet konkrete sager om kommunale vedtagelser om atomvåbenfri områder.

Nederlandene: I det seneste halve år har der været en ikke ubetydelig interesse for denne problematik, og det antages at ca. 70 bysamfund har erklæret deres områder atomvåbenfri.

Fra en enkelt hollandsk statsretsekspert foreligger en udtalelse om, at kommunerne ikke vil kunne forhindre regeringsbeslutninger om placering af atomvåben.

Norge: Gennem de sidste par år har en række norske kommunalbestyrelser og fylkesting (amtsråd) vedtaget erklæringer om, at vedkommende kommune eller fylke ønskede at være atomvåbenfri. Der findes ikke nogen oversigt over, hvor mange eller hvilke kommuner der har truffet sådanne beslutninger. I enkelte kommuner, specielt i Vestfold fylke (langs Oslo-fjordens vestbred), er vedtagelserne sket under henvisning til den norske sundheds- og miljølovgivning. Udenrigsminister Stray udtalte sidste år til pressen, at spørgsmålet om atomvåbenfri zoner var et udenrigs- og sikkerhedspolitisk spørgsmål, og spørgsmål af den art varetoges af regeringen i samarbejde med stortinget.

Storbritannien: Omkring 140 lokale råd (amtsråd, kommunalbestyrelser eller sogneråd) har vedtaget erklæringer om, at de pågældende områder skal være atomfrie. Efter det oplyste anvendes betegnelsen "atomfri" sædvanligvis i sådanne erklæringer, der altså ikke tager sigte alene på spørgsmålet om atomvåben.

Det er den britiske regerings holdning, at forsvar er et rent nationalt anliggende, der ikke kan påvirkes af lokale vedtagelser.

USA: Der er til dato blevet oprettet 23 atomvåbenfri zoner på amtslig eller kommunalt plan. Ifølge de foreliggende oplysninger forventes der i løbet af i år at blive taget stilling til oprettelse af yderligere seks zoner på dette plan og to på statsplan (staterne Oregon og Wisconsin).

Langt de fleste zoner er etableret ved en "ordinance" vedtaget af byråd eller tilsvarende organer. En sådan vedtagelse har bindende virkning for borgere og virksomheder i det pågældende område. Enkelte zoner er etableret på grundlag af en "resolution", som ikke har bindende kraft, og således udelukkende er af symbolsk betydning.

Spørgsmålet om vedtagelsernes forhold til federal-lovgivningen er ikke afklaret, men kan forventes taget op i løbet af efteråret.

Neutrale lande:

Finland: I løbet af de seneste år har der været enkelte eksempler på, at kommuner har erklæret sig atomvåbenfri. Sådanne erklæringer er imidlertid uden praktisk betydning, da Finland i henhold til fredsaftalen fra 1947 ikke må besidde, fremstille eller udføre forsøg med atomvåben.

Irland: Det skønnes, at ca. 20 irske kommunale råd har vedtaget resolutioner, som erklærer de pågældende områder for atomvåbenfri.

Den irske regering er af den opfattelse, at spørgsmålet om oprettelse af atomvåbenfri zoner i overensstemmelse med international sædvane alene kan reguleres gennem aftaler mellem flere stater i en region. Det har således efter regeringens opfattelse ingen mening at tale om, at en enkelt stat eller et enkelt geografisk område inden for en stat ensidigt erklærer sit område for atomvåbenfrit.

Sverige: Spørgsmålet om kommuners mulighed for at erklære sig atomvåbenfri har været rejst i enkelte kommunalbestyrelser, men er blevet standset på det lokale plan. Bl.a. har kommunalbestyrelsen i Sundsvall for nogen tid siden nedstemt et kommunistisk forslag om at gøre kommunen atomvåbenfri. Spørgsmålet har ikke været bragt op i rigsdagen, og der har ikke været anledning for regeringen eller for statslige myndigheder til at tage stilling til eller udtale sig om denne problematik.

2. Lande hvorfra der ikke kendes eksempler på, at kommuner har erklæret sig atomvåbenfri:

NATO-lande:

Frankrig: Udenrigs- og forsvarspolitikken henhører under præsidentens direkte ressort, og det er ifølge den franske forfatning ikke muligt for kommuner at erklære sig atomvåbenfri.

Island: Der har ikke i Island været initiativer af den nævnte art.

Italien: Ifølge gældende italiensk lovgivning er spørgsmålet om atomvåbenfri områder et landspolitisk anliggende. Der har hidtil ikke været taget initiativer til at give kommuner og regioner mulighed for at erklære sig atomvåbenfri.

Luxembourg: Der foreligger ikke oplysninger om initiativer til oprettelse af kommunale atomvåbenfri zoner.

Portugal: Spørgsmålet om kommuners mulighed for at erklære sig atomvåbenfri har ikke været rejst i Portugal.

Spanien: Ifølge de foreliggende oplysninger er der ikke taget noget initiativ i Spanien til etablering af atomvåbenfri kommuner. Den spanske grundlov fastslår udtrykkeligt, at spørgsmål vedrørende "forsvaret og de væbnede styrker" er statens - dvs. de centrale myndigheders - eksklusive kompetence.

Warszawapagtlande:

DDR: Loven om DDR's forsvar foreskriver entydigt, at alle sager vedrørende landets forsvar træffes centralt af ministeriet for det nationale forsvar.

Sovjetunionen: Der kendes ikke eksempler på initiativer til oprettelse af kommunale atomvåbenfri zoner.

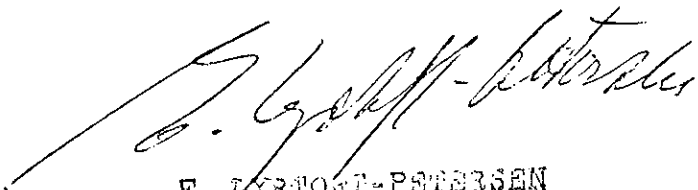
Neutrale lande:

Østrig: Den østrigske statstraktat fra 1955, som indeholder de med de allierede forhandlede betingelser for genoprettelse af et uafhængigt og demokratisk Østrig, indeholder i artikel 13 et forbud mod specialvåben, herunder bl.a. et udtrykkeligt forbud mod besiddelse, fremstilling eller udførelse af forsøg med atomvåben.

∕ Udenrigsministeriet vedlægger til underretning kopi af samtlige de om spørgsmålet modtagne indberetninger.

P.M.V.

E.B.

E. LYTLOFF-PETERSEN

Indenrigsministeriet,
Christiansborg Slotsplads 1,
1218 København K.

Den - 8 SEP. 1983
HOJ/LL
Lokal nr. 3218.
J.nr. 01.02.03P15/697-83.

Ved skrivelse af 13. juni 1983 (3.k.kt. j.nr. 1983/1111-29) har indenrigsministeriet anmodet om en udtalelse fra Kommunernes Landsforening i anledning af et spørgsmål til ministeriet fra folketingets kommunaludvalg.

Det fremgår, at kommunaludvalget har bedt ministeriet oplyse, hvilke bemærkninger Kommunernes Landsforening har til det af Birthe Hansen (SF) m.fl. stillede beslutningsforslag om kommunernes mulighed for at erklære sig som atomvåbenfri områder.

Landsforeningens bestyrelse har behandlet sagen i møde den 19. august 1983.

Landsforeningen finder den gældende retstilstand, hvorefter kommunalbestyrelsens møder i henhold til kommunalretlige regler ikke kan gøres til forum for bl.a. generelle forsvarspolitiske eller andre landspolitiske anliggender, velbegrundet og hensigtsmæssig. Bestyrelsen har endvidere bemærket sig, at lov om kommuneplanlægning ifølge planstyrelsens opfattelse ikke medfører ændringer af denne retstilstand.

Landsforeningen forudsætter imidlertid samtidig, at den gældende retstilstand ikke udelukker, at kommunalbestyrelserne kan behandle og tage stilling til de konkrete, afledede virkninger, som statslige (eller amtskommunale) planlagte eller iværksatte aktiviteter eller foranstaltninger af enhver art måtte kunne få i forhold til interesser, som vedkommende kommunalbestyrelse lovligt kan varetage. Landsforeningen har da også forstået indenrigsministerens udtalelser under debatten i folketinget om beslutningsforslaget på denne måde.

Med venlig hilsen

Evan Jensen

O. Ingvartsen

lm: 2. k. kt 1983 J. nr. 1111-29

13 MAJ 1983

Notat vedrørende forslag til folketingsbeslutning om kommunernes mulighed for at erklære sig som atomvåbenfri områder.

(Beslutningsforslag nr. B 105, fremsat af SF den 27. april 1983).

1. SF foreslår, at folketinget skal pålægge regeringen at tillade kommunalbestyrelser at erklære deres respektive kommuner for atomvåbenfri områder i henhold til § 1 og § 3, stk. 4 i lov om kommuneplanlægning.

SF ønsker med sit forslag, at få fastslået, at der i kommuneplanlovens § 1 og § 3, stk. 4 er hjemmel til at fastsætte bestemmelser i kommuneplanloven om, at der ikke skal kunne placeres atomvåben inden for kommunens område.

I forslaget henvises til kommuneplanlovens § 1 og § 3, stk. 4.

2. Kommuneplanen skal udgøre den fælles ramme for kommunens fysiske, økonomiske og sektorielle planlægning.

Ved kommuneplanlægningen skal det ifølge lovens formålsbestemmelse (§1) tilstræbes, at der tilvejebringes grundlag for

-at den indbyrdes placering af boliger og arbejdspladser, forsyningen med veje og kollektiv trafik samt

med offentlig og privat servicevirksomhed, friarealer og andre bygoder medvirker til at skabe gode arbejds- og boligmiljøer i eksisterende og fremtidige bysamfund,

-at areal- og naturressourcerne i kommunen udnyttes ud fra en helhedsvurdering, herunder ud fra en økonomisk og økologisk synsvinkel, og

-at forurening af luft, vand og jord samt støjulemper forebygges, bl.a. ved bedst mulig adskillelse af miljøbelastende aktiviteter og beboelse.

Kommuneplanens centrale emner er arealanvendelse og bebyggelsesforhold.

Kommuneplanlægningen skal efter planlovreformen udgøre det nødvendige bindeled mellem lands- og regionplanlægningen og lokalplanlægningen.

I lovens § 3, stk. 2, angives en række emner, der indgår i den sammenfattende planlægning af kommunens hovedstruktur, herunder fastlæggelsen af bymønstret og centerstrukturen.

Kommuneplanen kan herudover indeholde retningslinier om andre emner af betydning for arealanvendelsen og bebyggelsen i kommunen (jfr. § 3, stk. 4).

En kommuneplan må ikke stride mod regionplanlægningen eller mod de såkaldte landsplandirektiver (§ 2, stk. 2) Den kan heller ikke tilsidesætte en lov.

3. Kommuneplanlægningen er altså en planlægning på kommunalt niveau.

Spørgsmålet om landets forsvar - herunder om placeringen af eventuelle atomvåben er et forsvarspolitisk og dermed et landspolitisk spørgsmål, og kommunalbestyrel-

serne har ikke nogen adgang til at regulere sådanne spørgsmål igennem kommuneplanlægningen.

4. Landspolitiske spørgsmål, der har fundet en afklaring i formulerede statslige planlægnings synspunkter, vil enten kunne gennemføres ved en anlægslov eller som konkrete retningslinier i form af landsplandirektiver, jfr. lands- og regionplanlovens § 4.

Andre landsplanssynspunkter vil komme til udtryk i regeringens årlige landsplanredegørelser.

Foreligger der bindende statslige retningslinier for den kommunale planlægning i form af anlægslov eller landsplandirektiver, må disse naturligvis lægges til grund for den kommunale planlægning.

For så vidt angår synspunkter fremsat i landsplanredegørelser, vil det kunne være naturligt i kommuneplansammenhæng at drøfte de landsplanssynspunkter, som skønnes relevante for planlægningen i den enkelte kommune.

5. Under henvisning til det ovenfor nævnte er miljøministeriet enig i indenrigsministerens tidligere tilkendegivelser i folketinget, om at det ligger uden for kommunalbestyrelsens kompetence i henhold til kommuneplanloven at tage stilling til spørgsmål, der er af landspolitisk karakter, men som ikke har fundet en landspolitisk afklaring, og dermed ikke udtryk i et landsplandirektiv eller anden form for planlægningsforudsætning for den kommunale planlægning.